

Analýza vplyvov na životné prostredie

5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené a aký bude ich vplyv ?

Vyhlásením chráneného areálu (CHA) Temešská skala sa predpokladá dlhodobý pozitívny vplyv na prírodné hodnoty, ktoré sú predmetom ochrany tohto územia. Predmetom ochrany CHA Temešská skala sú tri prioritné biotopy európskeho významu Tr1.1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte s významným výskytom druhov čeľade *Orchidaceae* (*6210), Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni (*8160), Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy (*9180), sedem biotopov európskeho významu Tr5 Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty (6190), Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Sk1 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150), biotopy druhu rastliny európskeho významu popolavec dlholistý moravský (*Tephrosia longifolia* subsp. *Moravica* Holub), biotopy jedného prioritného druhu živočícha európskeho významu *fuzáč alpský (*Rosalia alpina*) a biotopy troch druhov živočíchov európskeho významu netopier obyčajný (*Myotis myotis*), podkovár krpatý/podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a jasoň červenooký (*Parnassius apollo*). Za prioritné biotopy európskeho významu sa označujú biotopy, ktoré sú na území Európskej únie ohrozené vymiznutím a za ochranu ktorých má Európska únia osobitnú zodpovednosť.

Jadrom navrhovaného CHA Temešská skala je už existujúca prírodná rezervácia Temešská skala, v ktorej platí piaty stupeň ochrany od roku 1986. V území sa zachovala mozaika kvetnatých a vápnomilných bučín, v južnej časti územia ich dopĺňajú sutinové lesy, vyskytujúce sa na sutinových svahoch pod dominantným skalnatým masívom kóty Temešská skala. Lesné spoločenstvá dopĺňajú v celom území aj kyslomilné bučiny. Ponechanie biotopov na prirodzený vývoj vytvára nenarušené prírodné podmienky. Stromy tak môžu dosahovať značné dimenzie a vysoký fyzický vek. Charakterizuje ich rôzny zdravotný stav a dotvárajú prirodzenú zložku biotopu vo forme vzácnych a odumretých stromov, prípadne mŕtveho dreva ponechaného v rámci územnej ochrany na prirodzený rozklad, čím výrazne prispievajú k vysokej biodiverzite územia. Severnú časť územia charakterizuje mozaika nelesných biotopov, ktoré sú pozostatkom tradičného využívania územia vo forme kosenia a pastvy. Zároveň sú biotopmi vzácnych rastlinných druhov.

Vyhlásením CHA Temešská skala budú pozitívne ovplyvnené aj ďalšie zložky životného prostredia, napr. pôda, voda a ovzdušie.

Hodnotenie vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia:

1. Organizmy - biota

typ vplyvu	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
veľkosť vplyvu	veľký
rozsah vplyvu	CHA Temešská skala, čiastočne územie SR
celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu	veľmi významný, priaznivý

Vyhlásením CHA Temešská skala bude v súlade s požiadavkami Európskej komisie zabezpečená právna ochrana územia, čím budú vytvorené podmienky pre zachovanie, resp. obnovenie, priaznivého stavu predmetu ochrany CHA Temešská skala. Hoci sú opatrenia prioritne zamerané na ochranu biotopov a biotopov druhov, ktoré sú predmetom ochrany územia, výsledným efektom bude aj zachovanie alebo zlepšenie stavu ďalších druhov živých organizmov vrátane druhov národného a európskeho významu, ktoré sa v území vyskytujú. Extrémne podmienky sutín vyhovujú tučnolistým (sukulentným) rastlinám ako rozhodník biely (*Sedum album*), ktorý je živnou rastlinou húseníc vzácného druhu európskeho významu denného motýľa jasoňa červenookého, ktorý je v podmienkach Slovenska ohrozený. Pre tento druh vypracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky Program záchrany jasoňa červenookého (*Parnassius apollo* Linnaeus, 1758) na roky 2017 – 2021.

2. Voda

typ vplyvu	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
veľkosť vplyvu	veľký
rozsah vplyvu	CHA Temešská skala

<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	významný, priaznivý
---	---------------------

Cieľom predkladaného materiálu nie je ochrana vôd, ale zlepšenie a udržanie priaznivého stavu predmetov ochrany CHA Temešská skala pozitívne ovplyvní všetky zložky okolitého ekosystému vrátane vôd.

3. Horniny a pôda

<i>typ vplyvu</i>	pozitívny, s nepriamym environmentálnym dopadom, trvalý
<i>veľkosť vplyvu</i>	malý
<i>rozsah vplyvu</i>	CHA Temešská skala
<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	málo významný, priaznivý

Predkladaný materiál sa nezaobrá problematikou ochrany hornín a pôdy, ale zlepšenie a udržanie priaznivého stavu predmetov ochrany CHA Temešská skala pozitívne ovplyvní všetky zložky okolitého ekosystému vrátane pôd.

4. Ovzdušie

<i>typ vplyvu</i>	pozitívny, s nepriamym environmentálnym dopadom, trvalý
<i>veľkosť vplyvu</i>	malý
<i>rozsah vplyvu</i>	CHA Temešská skala
<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	málo významný, priaznivý

Cieľom predkladaného materiálu nie je ochrana ovzdušia, ale zlepšenie a udržanie priaznivého stavu predmetov ochrany CHA Temešská skala pozitívne ovplyvní aj ďalšie zložky okolitého ekosystému vrátane ovzdušia.

5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký?

Schválením nariadenia vlády, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Temešská skala, vznikne nové chránené územie – CHA Temešská skala a dôjde k zrušeniu existujúcej PR Temešská skala s výmerou 57,93 ha a s piatym stupňom ochrany, ktorá sa stane súčasťou CHA Temešská skala.

<i>typ vplyvu</i>	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
<i>veľkosť vplyvu</i>	veľký
<i>rozsah vplyvu</i>	CHA Temešská skala
<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	veľmi významný, priaznivý

5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)?

Áno. CHA Temešská skala je zároveň územím európskeho významu. Uplatnenie ochrany biotopov spolu s realizáciou manažmentových opatrení vytvára predpoklad pre zachovanie alebo zlepšenie lokálnej biodiverzity a spolu s ďalšími územiami navrhnutými do sústavy Natura 2000 vytvára podmienky pre naplnenie jej hlavného cieľa, ktorým je zachovanie prírodného dedičstva, významného nielen pre príslušný členský štát, ale pre Európsku úniu ako celok. Územie tak prispieva k zabezpečeniu ochrany najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov. Prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov sa sleduje zabezpečenie zachovania biologickej rôznorodosti v širokom meradle v rámci členských krajín únie.

5.4 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie?

Opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie nie sú potrebné, keďže predkladaný materiál navrhuje činnosti iba s pozitívnym vplyvom na životné prostredie.